

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Josefem Strakou ve věci

žalobce: **N. J.**
nar. X
státní příslušník Republiky Severní Makedonie
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Liborem Petříčkem
sídlem Březenská 2466/4, 182 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Policie České republiky – Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2176/2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2026, č. j. CPR-40017-6/ČJ-2025-930310-V240,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí správního řízení

1. Žalobce je státním příslušníkem Republiky Severní Makedonie. Na území ČR pobýval od

roku 2021 na základě zaměstnanecké karty vydané za účelem zaměstnání u společnosti AUTOflex, s.r.o. Do pracovního poměru nastoupil dne 17. 2. 2022. Dne 13. 12. 2023 požádal o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty. Ke dni 31. 5. 2025 skončil jeho pracovní poměr v důsledku jím podané výpovědi. Dne 25. 8. 2025 podal Ministerstvu vnitra oznámení o změně zaměstnavatele.

2. Dne 18. 11. 2025 byl žalobce zajištěn hlídkou Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále „cizinecká policie“), která prověřovala jeho pobytový status. Cizinecká policie totiž na základě informací o trvání žalobcova pracovního poměru, že k datu 30. 7. 2025 skončila žalobci platnost jeho pobytové karty, neboť neučinil oznámení o změně zaměstnavatele ve lhůtě 60 dnů od skončení pracovního poměru, ale až dne 25. 8. 2025. Dle cizinecké policie byl žalobce po skončení platnosti pobytové karty byl oprávněn pobývat v České republice v rámci bezvízového styku, a to do 28. 10. 2025, po tomto datu byl jeho další pobyt již neoprávněný.
3. Žalobce byl v rámci zajištění vyslechnut, a to bez přítomnosti tlumočníka, neboť prohlásil, že česky rozumí. Vypověděl, že na území tzv. Schengenu je od roku 2020, přičemž byl přesvědčen, že platnost jeho zaměstnanecké karty trvala do 24. 1. 2026 a nebyl si vědom, že její platnost skončila již ke dni 30. 7. 2025, jak mu předestřela cizinecká policie. O tom, že v České republice pobývá nelegálně, se tedy dozvěděl až teprve od ní. Ke svým osobním a rodinným poměrům vypověděl, že je rozvedený a v zemi původu má dospělou dceru, zde v České republice má partnerku R. T. K dotazu, zda by vycestování z území bylo z hlediska zásahu do jeho rodinného života nepřiměřené, uvedl, že nikoliv, a že jeho přítelkyně může vcestovat s ním, ale musí se s ní domluvit. Až by si tam vyřídil všechny dokumenty, tak by se vrátil. K dotazu na překážku vcestování uvedl, že si pouze musí vyřešit nájemné na příští měsíc. Nájemné platí za pronájem bytu v Ořechu, kde nyní bydlí a kde platí nájemné ve výši 12 000 Kč měsíčně. Na adresu v Ořechu žádal též zasílat písemnosti. K dotazu na zdravotní omezení vyloučil, že by nějaká měl a že by se s něčím léčil.
4. Cizinecká policie po zhodnocení okolností zjištěných v souvislosti s žalobcovým zajištěním vydala rozhodnutí ze dne 18. 11. 2025, č. j. KRPA-360852-8/ČJ-2025-000022-50 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž žalobci s odkazem na § 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále „zákon o pobytu cizinců“) uložila povinnost opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, a to nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí (dále souhrnně „území“).
5. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, ve kterém namítal, že o zániku zaměstnanecké karty k 30. 7. 2025 nevěděl. Jeho zaměstnání skončilo k 31. 7. 2025 z důvodu zdravotních problémů, což bránilo včasnému řešení pobytového oprávnění. Dále uvedl, že v České republice žije od roku 2021, pracuje zde a sociální systém nijak nezatěžuje. Bydlí v nájemním bytě v Ořechu s relativně malým dluhem, který vznikl v důsledku žalobcovy pracovní neschopnosti. Zároveň plánuje sňatek s paní R. T., která je občankou Slovenské republiky, plánuje sňatek, což z něj učiní rodinného příslušníka občana EU. Vycestování z České republiky by ohrozilo žalobcovo zdraví. Žalovaný však rozhodnutím ze dne 20. 2. 2026, č. j. CPR-40017-6/ČJ-2025-930310-V240 (dále „napadené rozhodnutí“) žalobcovo odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

6. Žalobce proti napadenému rozhodnutí podává správní žalobu podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), jež je předmětem nynějšího přezkumu.

II. Obsah podání účastníků

Žaloba

7. Žalobce namítá, že správní orgány dostatečně neposoudily přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný se sice k této otázce formálně vyjádřil, jeho posouzení je ale nedostatečné a nepřezkoumatelné co do posouzení relevance plánovaného sňatku. Zcela totiž pominul, že v době vydání napadeného rozhodnutí byl termín sňatku stanoven za pouhých 14 dní od vydání napadeného rozhodnutí. Tuto skutečnost byl žalovaný povinen zhodnotit v rámci posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života. V této souvislosti žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 16. 10. 2019, č. j. 7 Azs 374/2018-28. I Ústavní soud vyslovil v nálezu ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17 povinnost zohledňovat pevnost rodinných vztahů cizince. S družkou žije žalobce v trvalém partnerském vztahu. Nadto se žalovaný dopustil i pochybení co do nereflektování unijního práva, podle kterého státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU, požívají silnější ochrany. To je situace, ve které se nachází i žalobce.
8. Žalobce dále namítá, že v rámci odvolání navrhl výslech své družky za účelem prokázání trvalosti a intenzity partnerského vztahu. Výslech však žalovaný bez bližšího odůvodnění odmítl provést.
9. Žalobce konečně nesouhlasí s argumentací žalovaného založené na tom, že pokud byl žalobce schopen v době trvání pracovní neschopnosti uzavřít dohodu o provedení práce, byl schopen řešit i pobytové záležitosti. Žalobce však namítá, že uzavřít pracovněprávní vztah lze i v době pracovní neschopnosti. Naopak nepříznivý zdravotní stav žalobci ztěžoval orientaci v pobytových povinnostech i s ohledem na jazykovou bariéru.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný se plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. V žalobcově případě byly zcela jasně naplněny podmínky pro vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území. Žalovaný se přezkoumatelným způsobem vypořádal se všemi argumenty žalobce i se vším, co vyšlo v průběhu správního řízení najevo.

Replika žalobce

11. Na vyjádření žalovaného zareagoval žalobce replikou, ve které uvedl, že sňatek s družkou dosud neuzavřel, neboť matriční úřad požadoval doložit doklad o oprávněnosti jeho pobytu na území České republiky. Ten ale žalobce neměl, protože v důsledku napadeného rozhodnutí pozbyl jakýkoliv pobytový titul. Podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva však stát nesmí nepřímou bránit výkonu práva na uzavření manželství prostřednictvím administrativních překážek, pokud tyto překážky nemají legitimní cíl a nejsou přiměřené. V souvislosti s tím žalobce rozvíjí žalobní bod brojící proti nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatečném vypořádání s otázkou přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Žalovaný měl současně zvážit všechna zákonem

stanovená kritéria, nikoliv vypořádávat jednotlivé námitky izolovaně. Přitom se ale vůbec nevyjádřil k žalobcově argumentaci uniijním právem. Dále žalobce upozorňuje, že obsahu protokolu o podání vysvětlení ze dne 18. 11. 2025 nelze přikládat zásadní důkazní váhu, neboť výslech proběhl bez přítomnosti právního zástupce žalobce, bez tlumočníka a v době zadržení žalobce, což lze považovat za stresovou a nevýhodnou pozici. Žalobce se navíc ihned po podání výpovědi snažil svůj pobyt legalizovat.

III. Posouzení věci soudem

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou po vyčerpání řádných opravných prostředků a obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů, jimiž je podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. vázán.
13. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť účastníci s tímto postupem vyslovili souhlas. Soud ve věci neprováděl dokazování, neboť naprostá většina žalobcem navržených důkazních návrhů se týká listin, jež jsou obsahem správního spisu, jímž se při přezkumu napadeného rozhodnutí samostatně důkaz neprovádí (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, čj. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS), popř. jde o listiny, jež jsou oběma stranám známy (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
14. Žaloba není důvodná.
15. Soud se nejprve zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť důvodnost takové námitky by bránila jeho meritornímu přezkumu.
16. K otázce nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí pro nedostatek důvodů soud v obecné rovině uvádí, že požadavek, aby se správní orgán v odůvodnění rozhodnutí vypořádal se všemi námitkami, návrhy a vyjádřeními účastníka řízení, plyne z § 68 odst. 3 správního řádu. Pokud se odvolací orgán nevypořádá s uplatněnými odvolacími námitkami, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srov. např. rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Současně je třeba zdůraznit, že na rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je třeba v rámci soudního přezkumu nahlížet jako na jeden celek, tedy, že se rozhodnutí mohou vzájemně argumentačně doplňovat v obou směrech (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008-73, a ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25).
17. Ve světle výše uvedeného se soud nejprve zabýval žalobní námitkou týkající se nedostatečného posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí z hlediska jeho zásahu do soukromého a rodinného života žalobce.
18. Podle § 174a odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců „[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.“

19. Jak plyne z § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, přiměřenost dopadů rozhodnutí vydávaných podle tohoto zákona je třeba posuzovat pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví. Judikatura nicméně dovodila, že i v případech, kdy to zákon pobytu cizinců nestanoví, tak s ohledem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod jsou správní orgány přesto povinny v odůvodnění přezkoumatelně vysvětlit přiměřenost napadeného rozhodnutí z hlediska dopadů do cizincova soukromého a rodinného života, ovšem pouze v případě, že je k tomu vznesena konkrétní námitka (srov. např. rozsudek NSS ze dne 23. 7. 2020, č. j. 2 Azs 144/2020-35, odst. 35-36, nebo NSS ze dne 29. 4. 2020, č. j. 1 Azs 76/2020-37, odst. 22, a tam citovanou judikaturu).
20. V nyní posuzované věci žalobce takovou konkrétní námitku v průběhu správního řízení vnesl. Poprvé tak učinil dne 18. 11. 2025 při podání vysvětlení na cizinecké policii, kdy na pokládané dotazy týkající se osobních a rodinných poměrů vypověděl, že je rozvedený a má dospělou dceru, nicméně zde v ČR nikoho z nich nemá, ale má zde přítelkyni (družku) R. T. Toto následně rozvinul ve svém odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, konkrétně v doplňujících podáních ze dne 8. 1. 2026 a ze dne 13. 1. 2026, v nich vylíčil, že má s družkou skutečný partnerský vztah, sdílí s ní společnou domácnost, plánuje sňatek, a doložil sérii fotografií z jejich společného života. Tímto tedy žalobce přdestřel konkrétní skutkové okolnosti stran soukromého a rodinného života, a bylo povinností správních orgánů se s nimi vypořádat.
21. Soud konstatuje, že správní orgány toto učinily. Naopak nemůže souhlasit s žalobcem, že by okolnosti týkající se jeho vztahu s družkou pominuly.
22. Cizinecká policie vzala žalobcův vztah s družkou výslovně v potaz, nicméně dospěla k závěru, že samotná existence tohoto vztahu včetně hloubky deklarovaných citů automaticky neznamená překážku pro uložení povinnosti opustit území, tím spíše za situace, kdy žalobce svůj vztah s družkou neoznačil za překážku k vycestování, ale naopak uvedl, že mohou odcestovat spolu, aby si vyřídil dokumenty a mohl se vrátit (viz str. 4 první odstavec prvostupňového rozhodnutí). Podobně i žalovaný vzal výslovně v úvahu, že žalobce plánuje s družkou svatbu a že k tomu doložil i zarezervovaný termín, nicméně konstatoval, že samotný sňatek oprávnění k pobytu nezakládá, neboť i rodinný příslušník občana EU musí mít povolení k pobytu – nejčastěji povolení k přechodnému pobytu –, jímž však nedisponuje a ani o něj nepožádal, přičemž povinnost opustit území představuje nejmíněší opatření umožňující žalobci vyřídít si příslušné pobytové oprávnění a následně se vrátit zpět na území (viz str. 5 druhý odstavec napadeného rozhodnutí). Soud konstatuje, že ve zmiňovaných pasážích rozhodnutí obou stupňů nalézají zcela jednoznačnou odpověď na to, jaký závěr správní orgány zaujaly k žalobcem přdestíraným skutkovým okolnostem týkajícím se jeho partnerského soužití s družkou, která je občankou EU. Z odůvodnění rozhodnutí obou stupňů (a to samostatně i ve vzájemné spojitosti) je dostatečně zřejmé, jakými úvahami se správní orgány řídily při hodnocení žalobcova vztahu s občankou EU, a proč tuto okolnost neshledaly za překážku pro uložení povinnosti opustit území. Jedná se o zcela konkrétní a přezkoumatelné důvody.
23. Není pravdou, jak tvrdí žalobce, že by žalovaný zcela opomenul, že v době jeho rozhodování byl již stanoven termín sňatku a že k němu mělo dojít již za 14 dní po vydání napadeného rozhodnutí. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí naopak jednoznačně vyplývá, že žalovaný pracoval se skutečností, že žalobce tvrdil plánovaný sňatek a že také doložil

rezervaci termínu svatby (opět str. 5 druhý odstavec napadeného rozhodnutí). V odůvodnění napadeného rozhodnutí sice explicitně nezaznívá údaj o přesném datu svatebního termínu (6. 3. 2026), to ale nemění nic na tom, že žalovaný bral existenci plánované svatby zjevně v potaz a zaujal k této konkrétní skutkové okolnosti jasný hodnotící závěr, byť nikoli v žalobcův prospěch, neboť termín chystané svatby nevyhodnotil jako překážku pro uložení povinnosti opustit území. Nelze proto souhlasit s žalobcem, že by napadené rozhodnutí trpělo vadou nepřezkoumatelnosti.

24. Důvody sdělené správními orgány obou stupňů ve vztahu k okolnosti týkající se žalobcova soužití s občankou EU považuje soud navíc i za věcně správné.
25. Jak trefně zkonstatovala již cizinecká policie, důsledkem rozhodnutí o povinnosti opustit území je to, že „[c]izinci je uložena povinnost vycestovat z EU a smluvních států, **není to spojeno se zákazem vstupu**, na určitý čas dojde k přerušení rodinných soukromých vazeb, než se po zákonném zisku oprávnění bude moc vrátit na území, a pokračovat ve svých vazbách, nebo může přicestovat jako turista na bezvízový styk a to v režimu 90/180 dnů“ (viz str. 4 prvostupňového rozhodnutí; zdůraznění doplněno soudem). Právě důsledek, že s povinností opustit území není spojen zákaz vstupu, žalobci zjevně uniká, ač právě to je v kontextu jeho soužití s občankou EU velmi podstatné. Žalobci totiž *není ukládáno správní vyhoštění* v režimu § 119 zákona o pobytu cizinců, s nímž je nedílně spojen též zákaz vstupu na území po určitou stanovenou dobu, a to až na 10 let v závislosti na konkrétním důvodu vyhoštění (srov. § 119 odst. 3 téhož zákona). Pokud by se jednalo o správní vyhoštění, pak nejenže by žalobce musel Českou republiku (resp. obecně území EU a dalších smluvních států) opustit, ale zároveň by mu bylo po určité době zcela znemožněno získat zde jakýkoliv pobytový titul. Tím by mu možnost žít s družkou ve společné domácnosti v České republice byla prakticky zmařena, resp. dlouhodobě znemožněna. Jenže přesně takový důsledek pro něj z napadeného ani prvostupňového rozhodnutí neplyne. Žalobci je totiž ukládána povinnost opustit území v režimu § 50a zákona o pobytu cizinců, tedy „pouze“ nepobývat na území do doby, než si opatří jakýkoliv vhodný pobytový titul, třeba i krátkodobý (například ve formě turistického víza), jak správně zdůrazňovali žalovaný i cizinecká policie. Režim povinnosti opustit území přitom správní orgány volily právě proto, že oproti jiným institutům – typicky již zmiňovanému vyhoštění – je mírnější, a tedy k žalobcově situaci adekvátnější. Na rozdíl od vyhoštění mu totiž stále ponechává prostor k tomu, aby se po vyřízení příslušného pobytového oprávnění vrátil a svůj partnerský (popř. manželský) život zde realizoval.
26. Soud připomíná, že institut opuštění území v režimu § 50a zákona o pobytu cizinců je vyhrazen právě pro případy, nichž by správní vyhoštění představovalo příliš tvrdý zásah do soukromého a rodinného života, eventuálně pro případy, kdy pro zahájení řízení o správním vyhoštění nejsou splněny podmínky (srov. rozsudky NSS ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 Azs 234/2017-28, odst. 15-17, a ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Azs 276/2016-48, odst. 23). Žalovaný a cizinecká policie tudíž aplikovali zákonný institut, který na žalobcovu situaci přesně přiléhá. Žalobce totiž – třebaže nevědomky – pobýval po určitou (po datu 28. 10. 2025) na území bez oprávnění, ale protože zde má zároveň silnou osobní vazbu v podobě partnerského soužití s družkou R. T., se kterou se chystá uzavřít sňatek, pak by pro něj správní vyhoštění a s ním spojená nemožnost získat po určité době jakýkoliv pobytový titul představovaly z hlediska soukromého a rodinného života příliš tvrdý zásah. A právě proto bylo přistoupeno k mírnějšímu opatření v podobě „pouhé“ povinnosti opustit území, jež má – oproti

vyhoštění – mnohem více dočasný charakter. Právě poměření s nepoměrně přísnějším vyhoštěním soud vnímá jako zcela adekvátní test proporcionality, a nemůže souhlasit s žalobcem, že by správní orgány na tento test rezignovaly. S

27. Jak rovněž správně připomněly správní orgány, při posuzování přiměřenosti dopadů zacházet až tak daleko, aby cizinci, který nedisponuje žádným platným pobytovým oprávněním, takové oprávnění „automaticky vzniklo“ jen v důsledku vyhodnocení intenzity dopadů do soukromého a rodinného života (srov. str. 5 prvostupňového rozhodnutí). V opačném případě by vydávání jakýchkoliv víz či jiných povolení k pobytu bylo v podstatě zbytečné, neboť jakýkoliv cizinec by disponoval pobytovým titulem již jen na základě vytvoření citové vazby k občanovi EU, což by bylo samozřejmě absurdní. Právě institut povinnosti opustit území představuje kompromisní nástroj, který na jednu stranu směřuje k odstranění protiprávního stavu v podobě neoprávněného pobytu cizince na území, nicméně mu zároveň možnost pobývat na území zcela neuzavírá, ale ponechává mu prostor tento protiprávní stav odstranit tím, že si určité pobytové oprávnění opatří a pak se vrátí (což u vyhoštění v zásadě nepřipadá v úvahu). Je přitom na cizinci, jakým způsobem si dá svá pobytová oprávnění do pořádku a jak si v mezidobí zajistí uspořádání svých soukromých záležitostí.
28. Nejinak je tomu i v případě žalobce, který je sám odpovědný za to, zda a jakým způsobem si vyřídí příslušné oprávnění k pobytu, a jak si po dobu tohoto vyřizování zaopatří svou domácnost na adrese v Ořechu. V tomto směru lze v zásadě přisvědčit žalovanému, že žalobce například může pověřit svou družku, aby se po dobu jeho nepřítomnosti (do doby vyřízení příslušných povolení) starala o jejich domácnost v Ořechu, případně aby si i po dobu jeho nepřítomnosti na území vzájemně finančně vypomáhali (srov. str. 6 napadeného rozhodnutí). Jakkoli soud nepopírá, že z hlediska reality běžného života jde o situaci nepochybně složitou a náročnou (což ostatně v této věci reflektoval jako možnou újmu při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku; viz odst. 17 usnesení ze dne 9. 3. 2026, č. j. 50 A 5/2026-30), tak zároveň nelze pominout, že jde o neoddělitelný důsledek toho, že žalobce pobývá na územní, ačkoliv nedisponuje – resp. v době rozhodování nedisponoval – žádným druhem víza či jiného pobytového titulu. A jak již bylo řečeno výše, pobytový titul mu nemůže být „založen“ pouze na samotnou hloubku vztahu k určité osobě.
29. Žalobce má samozřejmě pravdu, že po uzavření sňatku s občankou EU by mohl získat postavení rodinného příslušníka ve smyslu §15a zákona o pobytu cizinců, a na základě toho žádat o pobytový titul, typicky o povolení k přechodnému pobytu ve smyslu § 87b a násl. téhož zákona. Nicméně v době rozhodování správních orgánů zde takový stav nebyl a žalobce povolením k přechodnému pobytu (ani jiným typem pobytového titulu) nedisponoval. Nutno dodat, že toto povolení by mu nevzniklo ani samotným uzavřením sňatku a vznikem manželství. Tím by si pouze otevřel cestu k podání žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, neboť by získal jeden z obligatorních podkladů pro podání této žádosti [srov. § 87b odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců], z čehož však nelze automaticky předjímat vyhovění. V kontextu uvedeného žalovanému nezbývalo než blížíci se termín žalobcova sňatku zohlednit nanejvýš jako okolnost pro uložení mírnějšího opatření, což také učinil.
30. Za lichou považuje soud argumentaci „bludným kruhem“ rozvedenou v žalobní replice, v níž žalobce namítá, že nemůže uzavřít sňatek, protože matriční úřad požaduje doklad

o oprávněnosti pobytu, který ale nemůže získat, protože nemá status rodinného příslušníka, který by získal po uzavření sňatku a který by jej opravňoval k podání žádosti podle § 87b zákona o pobytu cizinců. Předně je třeba zdůraznit, že i kdyby soud žalobě (hypoteticky) vyhověl a napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil, pak by tím v replice zmiňovaný „bludný kruh“ nebyl nijak přetržen, neboť žalobce by nadále žádným pobytovým oprávněním nedisponoval. Došlo by pouze k „odklizení“ povinnosti opustit území, čímž by však žalobci nevznikl žádný pobytový titul, který by mohl matričnímu úřadu.

31. Navíc nelze pominout, že povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka podle § 87b zákona o pobytu cizinců není jediným způsobem, jak si lze pobyt na území legalizovat. Jak naznačovaly již správní orgány (viz např. str. 4 prvostupňového rozhodnutí), žalobce může získat i jiný druh pobytového titulu, typicky ke krátkodobému pobytu (např. tzv. turistické vízum), a ten posléze ten doložit matričnímu úřadu pro účely sňatku. Lze si však představit i jiné – byť patrně komplikovanější – způsoby, například vycestování i s družkou do země původu a uzavření sňatku tam podle tamních vnitrostátních předpisů, a následné uznání tohoto sňatku českými orgány pro účely pozdějšího doložení jako podkladu žádosti podle § 87b odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Opět nelze než zopakovat, že jakkoli lze lidsky pochopit komplikovanost podobných řešení, tak se to nemění nic na tom, že se jedná o nedílňý důsledek předchozího nelegálního pobytu na území. Naopak přijetí žalobcovy argumentace by fakticky znamenalo, že v případě zjištění absence pobytového titulu a neoprávněného pobytu na území by cizinci musela být garantována možnost vytvořit si podmínky pro udělení povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka. Takový nárok však z právní úpravy neplyne.
32. Argumentuje-li žalobce závěry rozsudku NSS ze dne 16. 10. 2019, č. j. 7 Azs 374/2018-28, tak tento rozsudek řešil do značné míry specifickou situaci týkající se cizinky, která byla osvojena jako zletilá (a právě od toho odvozovala postavení rodinného příslušníka ve smyslu §15a zákona o pobytu cizinců). Co je však podstatnější, v něm vyslovené zrušovací důvody směřovaly k tomu, že se správní orgány zaměřily výhradně na vazby tamní žalobkyně k její domovské zemi, avšak již nevzaly v potaz její vazby k českým příbuzným vzniklým v důsledku osvojení (viz odst. 59-62 odkazovaného rozsudku NSS č. j. 7 Azs 374/2018-28). To je však rozdíl oproti nyní posuzované věci, ve které se žalovaný i cizinecká policie nesoustředili výhradně na žalobcovy vazby k jeho domovské Makedonii (na ty se zaměřili spíše okrajově), ale výslovně se zabývali i jeho partnerským vztahem s paní R. T., občankou EU. V tomto kontextu má soud rovněž za to, že závěry správních orgánů stran žalobcovy situace ob stojí i z hlediska požadavků v žalobě a replice odkazovaného nálezu Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2018, Pl. ÚS 41/17
33. Nutno zdůraznit, že žalovaný ani cizinecká policie nijak nezpochybňovali existenci partnerského vztahu žalobce s paní R. T., ba dokonce ani nezpochybňovali trvalost a intenzitu tohoto vztahu. V tomto směru naopak zcela vyšli z žalobcových tvrzení a vzali je za svá. Dospěli však k závěru, že ani hloubka partnerského vztahu zde nepředstavuje překážku pro uložení povinnosti opustit území, zvlášť když sám žalobce ve své výpovědi před cizineckou policií dne 18. 11. 2025 zmínil, že vztah s družkou nepovažuje za překážku k vycestování, ale naopak uvedl, že by eventuálně mohli odcestovat společně, aby si vyřídil potřebné dokumenty a mohl se vrátit (viz str. 3 protokolu o podání vysvětlení ze dne 18. 11. 2025, č. j. KRPA-360852-7/ČJ-2025-000022-50).

34. Byla-li ze strany žalobce zpochybňována relevance protokolu o podání vysvětlení ze dne 18. 11. 2025, č. j. KRPA-360852-7/ČJ-2025-000022-50 s poukazem na to, že žalobce nebyl zastoupen a neměl tlumočníka, jedná se předně o nepřipustné rozšíření o nový žalobní bod po lhůtě pro podání žaloby (srov. § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), neboť tato námitka zazněla poprvé až v replice ze dne 17. 3. 2026. Soud přesto *obiter dictum* dodává, že i kdyby byl tento žalobní bod uplatněn včas, tak by jej nemohl shledat důvodným. Pro řízení v režimu § 50a zákona o pobytu cizinců (jakožto ani v jiném typu řízení vedeném podle tohoto zákona) není stanoveno povinné zastoupení advokátem (jako je tomu například v trestních řízeních u případů tzv. nutné obhajoby), tudíž bylo čistě na osobní odpovědnosti samotného žalobce, že se rozhodl po zadržení cizineckou policií vypovídat i bez právní pomoci advokáta či jiného zástupce. Stejně tak bylo čistě jeho odpovědností, že právní pomoc využil až ve fázi odvolacího řízení. Pokud jde o nepřítomnost tlumočníka, pak ze správního spisu vyplývá, že žalobce výslovně uvedl, že česky rozumí a tlumočníka nežadá. Navíc i jeho dalšími podání v průběhu správního a posléze i soudního řízení se jako červená nit vine argumentace, že na území České republiky pobývá od roku 2021 a cítí se zde integrován. V neposlední řadě nelze souhlasit s tím, že by žalovaný či cizinecká policie přikládali protokolu o výpovědi 18. 11. 2025 žádnou zásadní „důkazní váhu“ (jak je naznačováno v replice), neboť z obsahu rozhodnutí obou stupňů lze dovozovat, že se jednalo spíše o podpurný podklad zasazující žalobcovu situaci do širšího kontextu.
35. Za lichou považuje soud též žalobní námitku, že žalovaný nevyhověl jeho důkaznímu návrhu na výslech jeho družky R. T. za účelem prokázání trvalosti a intenzity partnerského vztahu. Jak již bylo řečeno (viz odst. 33 výše), z odůvodnění napadeného i prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že správní orgány obou stupňů nezpochybňovaly existenci žalobcova partnerského vztahu či jeho trvalost a intenzitu, ale naopak z těchto žalobcem tvrzených skutečností samy vycházely a vzaly je za základ svých skutkových zjištění – leč po právní stránce je neshledali za důvod pro neaplikování institutu podle § 50a zákona o pobytu cizinců. Proto navrhl-li žalobce důkaz výsledkem družky za účelem prokázání právě této nezpochybňované skutečnosti, pak žalovaný takový důkaz zcela logicky odmítl jako nadbytečný právě s poukazem na to, že inkriminovaný vztah nikterak nezpochybňuje (viz str. 7 napadeného rozhodnutí). V tomto směru žalobce patrně vychází z mylné domněnky, že správní orgány nevěřily intenzitě a hloubce jeho vztahu s paní R. T. Dle soudu však obsah napadeného i prvostupňového rozhodnutí zjevně vypovídá o opaku.
36. Ani soud přitom nijak nezpochybňuje okolnosti stran intenzity a hloubky partnerského vztahu mezi žalobcem a paní R. T., jakož ani skutečnost, že plánovali uzavření sňatku a měli za tímto účelem již rezervovaný termín u matričního úřadu při Městské části Praha 13. Z tohoto důvodu soud považuje za nadbytečné se hlouběji zabývat potvrzením matričního úřadu ze dne 29. 1. 2026, čestným prohlášením R. T. či fotodokumentací z jejich společných chvil (ostatně tyto dokumenty byly již obsahem správního spisu, z něhož soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vychází, viz odst. 12 výše). Jak ovšem soud již podrobněji vyložil výše, intenzita partnerského vztahu nemůže vést k automatickému založení chybějícího pobytového titulu či výluce z užití institutu podle § 50a zákona o pobytu cizinců.
37. Soud rovněž nepřisvědčuje argumentaci žalobce ohledně nedostatečného zjištění jeho zdravotního stavu.

38. K tomu soud naopak ve shodě s žalovaným (viz str. 6 napadeného rozhodnutí) konstatuje, že pokud žalobce ve své výpovědi dne 18. 11. 2025 sdělil, že se cítí zdravý, a navíc byl schopen i během trvání pracovní neschopnosti uzavírat dohody o provedení práce na pozici strážného na kulturních či společenských událostech, pak jeho zdravotní stav zjevně nebude takový, aby nezvládal vycestovat z území. Jak ostatně plyne z čl. I dohody o provedení práce ze dne 22. 7. 2025 uzavřené mezi žalobcem a společností ČECHYMEN a. s., obsah sjednané práce měl spočívat mj. v „kontrola dodržování režimových opatření vstupu a pohybu osob, vjezdu a výjezdu vozidel a provádění dopravně-regulačních opatření uvnitř objektů (...), pochůzkové a kontrolní činnosti ve střeženém objektu (...) používání všech bezpečnostních prostředků (služební pes, zbraně včetně střelných, spojovací, osvětlovací prostředky, detektory apod.)“. Z uvedeného je zřejmé, že žalobce přijal práci předpokládající kromě fyzického pohybu v podobě pochůzek a kontrol též nutnost jít v případě do případného fyzického kontaktu pro zajištění bezpečnosti objektu či události. V kontextu uvedeného zjištění nelze souhlasit s tím, že k posouzení jeho schopnosti vycestovat by bylo nezbytně nutné získat lékařský posudek. Pro úplnost lze uvést, že žalobcem dodaná lékařská MUDr. L. K. ze dne 29. 5. 2025 se zmiňuje pouze o částečné krční lordóze (prohnutí páteře dopředu) a mírné spondylatróze (chronické onemocnění kloubů páteře), nicméně se závěrem, že jde o „povšechně věku přiměřené artrotické změny“. S ohledem na uvedené soud nemá za to, že by předmětná lékařská zpráva dokládala nějakou významnou zdravotní indispozici, natož ve vztahu ke schopnosti vycestovat z území.
39. Pokud jde o další důkazní návrhy uváděné v žalobě či replice, lze pouze zopakovat, že jde z převážné části o listiny obsažené již ve správním spise, a navíc jsou navrhovány k prokázání skutkových okolností, jež nebyly v průběhu správního řízení předmětem sporu (typicky vztah s družkou, ale též pracovní neschopnost či okamžik jejího ukončení). Soud proto považuje za nadbytečné se těmito listinami hlouběji zabývat.
40. Pokud jde o namítané pochybení při posuzování aplikace čl. 20 Smlouvy o fungování EU a práv rodinného příslušníka a rozsudků Soudního dvora EU ve věci C-40/11 *Iida*, C-34/09 *Rui Zambrano*, či C-127/08 *Metock*, pak tato část žalobní argumentace je dosti obecná a soudu z ní není příliš zřejmé, v čem mělo žalobcem zdůrazňované nezohlednění aspektů unijního práva konkrétně spočívat. Soud proto v podobné míře obecnosti konstatuje, že závěry žalobcem odkazovaných rozsudků Soudního dvora EU nelze interpretovat natolik široce, aby šlo dovozovat „silnější ochranu“ na straně budoucího manžela občanky EU, jehož sňatek byl v době rozhodování správního orgánu plánován a podložen úředním dokladem. Jinými slovy, soud nemá za to, že by rezervace termínu svatby v době dvou týdnů před vydáním napadeného rozhodnutí měla žalobci založit nějaký zvláštní druh ochrany plynoucí z unijního práva. Soud má naopak za to, že žádný takový druh ochrany by žalobci nevznikl dokonce ani v situaci, pokud by již v době vydání napadeného rozhodnutí byl sňatek uzavřen. Jak již soud vysvětlil (viz odst. 27 či 30 výše), samotným uzavřením sňatku ještě nevzniká povolení k pobytu, resp. nedochází k odstranění protiprávního stavu spočívajícího v pobývání na území bez oprávnění. Existence manželství s občanem by tudíž automaticky nevylučovala možnost aplikace § 50a zákona o pobytu cizinců, pouze by do budoucna zvyšovala šanci uspět s žádostí o přechodný pobyt rodinného příslušníka.

IV. Závěr a náklady řízení

41. S ohledem na výše uvedené soud shledal, že žaloba není důvodná, a proto ji zamítl (§ 78 odst.

7 s. ř. s.).

42. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud ve výroku II v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 13. dubna 2026

Josef Straka
samosoudce